

felv. angol eszme után magyar színre írta. Először adatott Pesten, a Nemzeti Színházban, 1844. jan. 18-án. Fordítása: »Don Caesar de Bazan«, dráma 5 felv. (L. o.)

Diószegi Mária, színésznő, sz. 1882. márc. 19-én, *Gyomán*. Színpadra lépett 1919-ben.

Diószegi (Tóth) Mari, szenteszínésznő. Színészpályára lépett: 1869. okt. 15.

Diószegi Sámuel, úttörő énekes-színész, Kolozsvárott lépett a pályára, 1810-ben, annak a hatása alatt, hogy a színbizottság a deákságot arra biztatta, hogy menjenek színészeknek, mire szeptember 22-én beállt a Wándza Mihály-féle színtársulathoz. 1812-ön túl már nem találunk róla adatokat.

Diósszilágyi Sámuel dr., közkórházi főorvos, színészettörténeti író, sz. 1882. márc. 27-én, *Makón*. Különösen a Hollósy Kornéliára vonatkozó színészettörténeti adatok gyűjtésével foglalkozik. Nagyobb cikkei: »Hogyan szerződtették Hollósy Kornéliát a Nemzeti Színházhoz?« (Maros-Csanádi Lapok, 1904. 90. sz.), »Hollósy Kornélia búcsúja 1862-ben« (Maros-Csanádi Lapok, 1904. 41. sz.). Hosszabb életrajzi bevezetést írt a »Hollósy Kornélia emlékalbum«-ába, (Makó, 1927.), 1929-ben »Hollósy Kornélia és a magyar opera« c. nagyobb munkán dolgozik. A Magyar Színművészeti Lexikon munkatársa.

Diószegi színészet. *Diószegen* (Biharm.) már 1835. május havában jártak magyar színészek. Igazgató: *Demjén* Mihály. Tagok voltak: Szalay Benjamin, Mészáros, Sípos, Ajtai, Kormos, Némethi, Herbalyi, Czakó, Vinceze és Kéthelyi.

Dippel András, Wagner-énekes, sz. 1866. nov. 30-án, *Kasselben*. Énekelni Heynél tanult, Berlinben, Leoninál Milánóban és Resselnél, Bécsben. 1887—1892-ig a brémai opera tagja, utána Boroszlóba, 1893-ban Bécsbe szerződött. 1900. szept. 16-án a M. Kir. Operaházban vendégszerepelt, midőn »Lohengrin«-ben lépett fel. 1903. jún. 6-án ismét vendégszerepelt Budapesten, ekkor mint »Siegfried« aratott sikert.

Directio Theatri Hungarici néven *Wesselényi* Miklós pártfogása alatti erdélyi színtársulat működött 1799-től, Nagyváradon, Kolozsvárt, Marosvásárhelyen, Debrecenben. A tagok a következők voltak: Koncz, Konczné, Sáska, Kócsi, Kócsiné, Sehy, Medve, Jancsó, Láng stb.

Directiva regula. Ez volt a neve az 1799-ben kiadott helytartótanácsi határozatnak, mely a színházi cenzuráról is intézkedett.

Directorium debemus, (D. d.) (latin), a. m.: »igazgatónak tartozunk«. Azon időben, midőn a vidéki színtársulatok némelyike konzorcionális alapon működött, az igazgatónak járó felszerelési tételt a kasszaraporton rövidítve: d. d. jelzéssel tüntették fel. Ez a rövidítés az a bizonyos »dé-dé«, aminek értelmét a latinul nem tudó színészek gyakran félremagyarázzák.

Directorium, (latin), intézmény, hivatal, testület. A debreceni 1866-iki színházi törvénykönyv (26. oldalán, 163. §-ban) szerint ügyelőlap, vezérlap, mellyel az ügyelő az előadást vezeti. (V. ö. Ügyelőlap).

Directio, (latin), a. m.: irány, vezetés, igazgatás. Színésznyelven: színigazgatás.

Direktor, (francia: directeur), igazgató, a színigazgató latinos neve; ezt a szót az 1790-es években a németektől vettük át és gyakran ma is használják. Az azelőtti időkben »principális«-nak mondták a direktort. (V. ö. Igazgató).

Dirigálni, (latin), igazgatni, vezetni (színházi zenekart »dirigáló«-pálccával), dirigens, vezető (karmester).

Dirkens Annie, (Hammerstein bárónő), német színésznő, sz. 1871. szept. 25-én. Atyja vasúti hivatalnok volt. Drezdában képezte magát. 1890-ben a berlini Viktória-színháznál lépett színpadra, onnan egy év múlva az Ernst-színház hívta meg. 1893-ban a lipcei városi színháznál működött. 1896-ban a Theater an der Wien tagja. Nálunk is vendégszerepelt.